

Nittio år i undervisningshistoriens tjänst Föreningen för svensk undervisningshistoria 1920–2010

ESBJÖRN LARSSON

Institutionen för utbildning, kultur och medier, Uppsala universitet

I år är det 90 år sedan Föreningen för svensk undervisningshistoria (FSUH) grundades och sedan dess har föreningen publicerat inte mindre än 212 volymer i sin skriftserie »Årsböcker i svensk undervisningshistoria» (ÅSU). Syftet med denna text är att beskriva föreningens utveckling under dessa år i ett försök att framförallt karaktärisera föreningens huvudverksamhet, utgivning av årsböckerna. Utöver föreningens utgivning bygger denna framställning på tidigare skrifter som givits ut i samband föreningens jubiléer. Därtill har även föreningens årsboksredaktör, Stig G. Nordström, bidragit med värdefull kunskap.

BROR RUDOLF HALL OCH FÖRENINGENS FÖRHISTORIA

I och med att Föreningen för svensk undervisningshistoria är så starkt förknippad med dess grundare, Bror Rudolf Hall, kan en beskrivning av föreningens tillkomst och första tid knappast göras, utan att föreningens grundare ges en närmare introduktion.¹ Hall föddes 1876 i Halls socken på Gotland som son till folkskolläraren Jacob Petter Petterson. Vid 22 års ålder följde han i sin faders fotspår genom att avlägga folkskollärexamen. Därefter tjänstgjorde Hall som lärare under ett tiotal år och efter självstudier tog han studentexamen 1904.

Sedan följde studier i Uppsala (FK och FL) och 1911 disputerade Hall i Lund med avhandlingen *Johannes Rudbeckius: en historisk-pedagogisk studie* (Hall 1911). Efter disputationen tjänstgjorde Hall först som seminarieadjunkt i Göteborg (1912), Luleå (1912–1914) och Uppsala (1914–1918) och sedermera som lektor i modersmålet samt psykologi och pedagogik vid folkskoleseminariet i Uppsala (1918–1920) och som lektor i psykologi och pedagogik vid folkskoleseminariet i Lund (1920–1941). Under sin tid i Uppsala gifte sig Hall med finlandssvenskan Karin Lindebäck.

Parallellt med sin undervisningsgärning påbörjade Hall under 1910-talet också sin bana som historisk skriftställare. Hans första insats på området efter

avhandlingen var översättningen och bearbetningen av den danske skolmannen Niels Bangs (1911) *Oversigt over opdragelsens og skolens historie*, som på svenska fick titeln *Uppfostrans och skolans historia*. Detta verk utkom i inte mindre än sex omarbetade upplagor och följde på så sätt Hall under resten av hans verksamma liv. Redan året därpå färdigställde Hall (1912) även *Valda aktstycken till svenska undervisningsväsendets historia*, vilket markerade början på hans omfattande utgivning av urkunder och annat undervisningshistoriskt källmaterial.²

Av allt att döma var det Halls starka intresse för undervisningshistoria i kombination med den självpåtagna uppgiften att ge ut historiska källor som ledde fram till initiativet att bilda Föreningen för svensk undervisningshistoria. I skriftsamlingen *Undervisningshistoriska önskemål: räddnings-, upp-tecknings-, forsknings- och undervisningsuppgifter* (Hall 1948) återfinns flera centrala dokument rörande föreningens tillkomst. Av dessa framgår även att Hall hade långt mer högtflygande planer än blott bildandet av en förening.

Den 28 januari 1919 inkom Hall till Kungl Maj:t med en begäran om inrättandet av ett slags räddningscentral (centralmuseum alternativt forskningsarkiv) som kunde ta hand om de skolarkivalier som enligt Hall riskerade att spridas för vinden. Vidare innehöll förslaget också tanken om utgivningen av en årsbok för att på så sätt sprida kunskap om de samlade arkivalierna.³ En närmare beskrivning av hur denna verksamhet skulle organiseras återfinns i bilagan till en ny hemställd daterad den 16 juni samma år. Av bilagan framgår att Hall tänkte sig att statliga medel skulle avsättas för en årsbok eller tidskrift samt för inrättandet av ett skolarkiv och avlöningen av en skolarkivarie.

Den som tillrädde posten som skolarkivarie skulle enligt förslaget fungera som redaktör för årsboken och enligt kravprofilen tänkte sig Hall att man skulle utse någon som »dokumenterat sig såsom svensk skolhistoriker och förtrogen med arkivalieforskning» (Hall 1948 s 31). Att Hall själv aspirerade på posten som skolarkivarie märks inte minst i att verksamheten föreslogs ligga i Uppsala, där skolarkivet tills vidare kunde inhysas gratis. Vidare framhöll Hall också att hans egna samlingar kunde deponeras eller doneras till arkivet.

FÖRENINGEN FÖR SVENSK UNDERVISNINGSHISTORIAS TILLKOMST – SYFTE OCH MÅL

Parallellt med försöken att få till stånd en statlig verksamhet som kunde arbeta för bevarandet av undervisningshistoriskt material tog Hall också initiativet till bildandet av en förening som kunde stödja den tilltänkta skolarkivariens arbete. Det första steget i detta arbete utgjordes av det inledningsanförande Hall höll i samband med de akademiska sommarkurserna i Uppsala 1919. I det aktuella föredraget framhöll Hall fyra skäl till varför man borde ägna sig åt den svenska uppfostringens historia. Det första argumentet utgick från styrkan i forna dagars pedagogiska visdomsord. I en tid som enligt Hall var att betrakta som »barnens och föräldraslapphetens århundrade» var »uttalanden av uppfostringskonstens stormän» av yttersta vikt (Hall 1948 s 47).

Efter denna högtflygande start framhölls även mer krassa skäl för en ökad betoning av skolans historia. I kampen om statliga anslag och lönedel

ansågs de historiska studierna vara ett viktigt redskap för att påvisa skolans betydelse för landets utveckling. På ett liknande sätt poängterades också undervisningens historia som en integrerad del i nationens historia, vilket i sig gjorde att den måste anses som angelägen. Avslutningsvis anfördes dessutom ett argument som närmast måste förstås som ett uttryck för behovet av att visa tacksamhet. Genom historiska studier skulle föregångarnas värv äras och hyllas.

Därefter ägnades resten av talet åt ett praktiskt och mer akut problem; bevarandet av utbildningshistoriskt källmaterial. Med ordvändningar som närmast för tankarna till en annalkande naturkatastrof beskriver Hall hur många skolors arkiv lämnats vind för våg. Om inget snarast gjordes riskerade de att gå samma öde till mötes som Alexandrias bibliotek. Därför uppmanade han styrelserna i Sveriges allmänna folkskolläraförning (SAF) och Folkskolans vänner att understödja insamlandet av det historiska källmaterial som fortfarande stod att rädda. Detta skulle ske under överinsyn av en speciell skolkivarie som enligt Hall bland annat borde ha till uppgift att »*bilda* en svensk undervisningshistorisk förening och *utge* en periodisk publikation» (Hall 1948 s 50; kursiv i original).

I det tal som hölls året därpå, i samband med nämnda förenings stiftande, underströks åter igen betydelsen av att visa tacksamhet inför gångna tiders bildningssträvanden. Genom undervisning hade svenska folket lyfts ur barbari och mörker och inget ansågs vara så bildande och lärorikt som den historia som beskrev denna väg. I likhet med föregående tal poängterades även vid detta tillfälle de praktiska problem som föreningen hade att brottas med; bevarandet av folkskolans arkivalier. Att det just var bevarandet och upphöjandet av det förflutna som var huvudsaken framgår av följande rader:

Var och en i sin stad bör vara en skol- och lärdomshistorisk forskare och samlare som inte låter ett enda tillfälle gå sig ur händerna. Vi ska minnas att varje tegelsten, pekpinne och färla i ett skolhus varit vittne och behjälpliga till det svenska släktets frammarsch till dess nuvarande andliga och sedliga halt samt att varje rad i en skolbok, varje sida i en examens katalog bör bevaras och komma forskningen till godo. (Hall 1948 s 55)

Det aktuella citatet är ett talande exempel på den historiesyn som präglade Halls gärning. Som påpekats i ett tidigare sammanhang tangerar detta såväl Friedrich Nietzsches som Herbert Butterfields beskrivningar av ett sätt att använda historia som präglas av en vilja skriva in sin samtid i en framgångsberättelse. Vidare finner man också i Halls betoning av bevarandet ett drag av vad Nietzsche kallar en antikvarisk historieskrivning, där de historiska detaljerna i sig tillskrivs ett eget värde (Larsson E 2010, se även Nietzsche 1998, Butterfield 1931).

Intressant nog synes Hall emellertid ha varit väl medveten om att historia kan användas i olika syften och han var kritisk till när så skedde. Den första augusti 1921 uppmärksammade Hall nämligen i *Svenska Dagbladet* hur exempelvis Gustav II Adolf beskrivits som både en försvarare av ett antikt bildningsideal och en föregångsman vad gäller realundervisningen. Med detta

ville Hall ta avstånd från en historieskrivning som utgick från olika särintressen. I stället pläderade han för behovet av noggranna källstudier av undervisningshistoriskt material (Hall 1948).

HALLS LIVSVERK OCH EFTERMÅLE

Som det skulle visa sig grundades det aldrig något centralt skolarkiv i Uppsala. År 1929 inrättades i och för sig en historisk avdelning vid det Svenska skolmuseet under Halls ledning och året därpå avsattes även 5 000 kronor för ett arkiv i anslutning till museet. Detta anslag visade sig dock inte på långa vägar täcka kostnaderna för ett arkiv och skolmuseet hade inte heller de lokaler som krävdes.⁴ Saken fick därför bero tills vidare och något centralarkiv kom aldrig till stånd.

Däremot förverkligades idén om en årsbok och Föreningen för svensk undervisningshistoria erhöll också statligt stöd för delar av utgivningen. I övrigt finansierades utgivningen genom medlemsavgifter, bidrag från SAF samt tillfälligtvis även bidrag från olika fonder. Trots dessa bidrag synes föreningen ha framlevt under tämligen knappa förhållanden. Detta märks bland annat i Halls återkommande upprop, där han inte bara uppmanade allmänheten att sända honom skolarkivalier utan även vädjade om ekonomiskt stöd för verksamheten (se exempelvis *Svensk läraretidning* 1930 s 532).

De knappa förhållandena gjorde också att Hall i praktiken fick sköta föreningen på egen hand och enligt uppgift skall han även försökt spara på portot genom att i möjligaste mån distribuera årsböckerna personligen (Pederby 1960). Denna bild bekräftas även av Stig G. Nordström, som genom arkivstudier kunnat visa att föreningen under de första åren var närmast synonym med Hall personligen. Exempelvis dröjde det ända fram till 1927 innan styrelsen tog ställning till en revisionsberättelse, vilken vid det laget sträckte sig från 1919 till 1927 (Nordström 1996).

Under sin tid som redaktör och ansvarig utgivare för Årsböcker i svensk undervisningshistoria, gav Hall ut inte mindre än 76 volymer, varav flertalet utgjordes av källskrifter. Bland dessa kan särskilt märkas utgivningen av såväl läroverks- som folkskolestadgorna, men även en lång rad av samlade minnesuppteckningar från före detta elever och lärare (Carlberg 1946). Att det var just dessa källkategorier som dominerade den tidiga utgivningen har framförallt förklarats med att de statliga anslagen i första hand gavs för utgivningen av äldre urkunder medan de många skildringarna av folkskolans elever och lärare har en del av sin förklaring i bidragen från SAF (Nordström 1996).

Med stigande ålder blev det emellertid svårt för Hall att sköta föreningen på egen hand. Redan 1928 hade Hall på grund av vacklande hälsa fått tjänstledighet från sitt lektorat och från och med 1938 började överläraren Albert Wiberg biträda Hall i redaktionsarbetet. Halls hälsa försämrades sedan dramatiskt efter de tragiska händelserna 1946. I väntan på att få till stånd ett centralarkiv hade Hall nämligen inhyst stora delar av sina samlingar på Maria skolas vind i Stockholm. I september det aktuella året upptäcktes att samlingarna var försvunna, troligtvis uppeldade i samband med en vindsröjning. Hall

lämnade sedan uppdraget som redaktör 1948 och han dog två år senare i Stockholm (Wiberg 1960).

I samband med Halls 70-årsdag den 14 november 1946 överlämnades en festskrift till jubilaren. En närmare granskning av verkets tabula gratulatoria visar att den omfattade inte mindre än 198 personer och 23 föreningar, skolor, museer och bibliotek (FSUH oräknad). Med utgångspunkt i gratulanternas titlar kan man notera att en övervägande del hade sin bakgrund i folkskolan (folkskollärare alternativt folkskoleinspektör), men det fanns också ett antal rektorer, lektorer och en professor bland dem som på detta sätt deltog i uppvaikningen av Hall. Ser man till de övriga gratulationerna kan märkas att även här fanns en tydlig koppling till folkskolan. Såväl folkskoleseminarierna i Göteborg, Luleå, Lund och Uppsala som de olika föreningar som organiserade folkskollärare och folkskollärarinnor var mangrant representerade (Lundqvist 1946).

TIDEN EFTER HALL – FÖRÄNDRAD UTGIVNING OCH ETT NÄRMANDE TILL UNIVERSITETET

Som nämnts hade Hall inledningsvis skött föreningen i det närmaste helt på egen hand, men i och med att han lämnade ledningen för föreningen 1948 kom denna ordning att ändras radikalt. Ordförandeskapet togs över av rektorn vid Beskowska skolan i Stockholm, Severin Solders, och kassör blev direktören vid Magnus Bergvalls bokförlag, K G Rosberg, med bakgrund som ordförande i Sveriges folkskolläraryförbund. Syslsan som redaktör övertogs av Albert Wiberg.

En närmare granskning av utgivningen efter det att Hall lämnade ordförandeskapet visar inte på någon dramatisk förändring av årsböckernas inriktning, men en viktig skillnad var att antalet bearbetningar nu ökade på bekostnad av rena källutgåvor. Detta märks redan i Wibergs första volym som redaktör, vilken utgjordes av hans biografi över pedagogen och skolmannen Carl Ulric Broocman (Wiberg 1950). Denna tendens förstärktes sedan när professor Wilhelm Sjöstrand tog över ordförandeskapet 1958 (Nordin 1980). Bara två år senare publicerades nämligen den första avhandlingen i årsboksserien – Einar Ekman *Diakonala insatser i svensk socialpedagogik åren 1852–1904* (Ekman 1960), och under Sjöstrands 23-åriga ordförandeskap utgavs ytterligare sju akademiska avhandlingar (Nordström 1996).⁵

Att Sjöstrand medvetet arbetade för att koppla föreningen närmare till universitet märks vidare också i förordet till den jubileumsskrift som gavs ut 1980.⁶ Sjöstrand anför där sina egna strävanden för inrättandet av en professur i humanistisk pedagogik för att ge den historisk-pedagogiska forskningen en tydligare vetenskaplig förankring. Texten avslutas även med en förhoppning om att det vid Uppsala universitet skulle inrättas en professur i historisk och komparativ pedagogik, som kunde dra nytta av Föreningen för svensk undervisningshistorias verksamhet. Själva huvudpoängen i detta anförande synes ha varit att den historisk-pedagogiska forskningen i Sverige inte kunde ha sitt huvudsakliga centrum i en förening utan hörde hemma i akademien (Sjöstrand 1980).

Under början av 1980-talet hamnade föreningen i kris efter att flera tongivande ledamöter lämnat styrelsen. Denna kris kulminerade i samband med årsmötet 1983, då ordföranden och majoriteten av den dåvarande styrelsen fick lämna sina uppdrag.⁷ Den aktuella krisen hade även medfört att föreningen brottades med ekonomiska problem. Under 1983 var det till och med så illa att kassören personligen fick stå för tryck- och distributionskostnader i väntan på att de medlemsavgifter som skulle finansiera verksamheten kom in (Nordström 1996).

UTBILDNINGSHISTORIA OCH VÄGVAL I SKOLANS HISTORIA

Trots föreningens problem under början av 1980-talet, lyckades man efter ett par år få både ordning på ekonomin och förnya utgivningen. Detta skedde till att börja med under ledning av professorn och sedermera generaldirektören för Skolverket, Ulf P. Lundgren. När styrelsearbetet normaliserats lämnade Lundgren ordförandeuppdraget och vid årsmötet 1985 tog Alf Uddholm, rektor vid Vasaskolan i Gävle, över. Uddholm efterträddes sedan av professor Gunnar Richardson år 1989.

Under denna period skedde även en förnyelse av utgivningen genom framförallt Richardsons och docenten och utbildningsledaren Stig G. Nordströms förenade krafter. Till skillnad från Richardson var Nordström emellertid inte någon ny kraft i styrelsen, utan redan 1972 övertog han redaktörskapet efter fil dr Gustaf Kaleen. Med undantag för perioden 1980–1983 har Nordström allt sedan dess innehaft uppdraget som årsboksredaktör. Detta gör inte bara Nordström till den som förestått redaktörskapet under längst tid (34 år), utan med 75 volymer är han också på god väg att passera Hall som den som redigerat flest årsböcker.

Den förnyelse som Richardson initierade 1988 var utgivningen av mer tidskriftsliknande volymer i årsboksserien under benämningen *Utbildningshistoria*. Dessa bestod av såväl artiklar som recensioner och artiklarna utgick ofta från ett gemensamt tema. I förordet till den första volymen framhåller Richardson att det tilltagande intresset för utbildningshistorisk forskning hade ökat behovet av ett forum för att publicera såväl vetenskapliga uppsatser som recensioner inom det aktuella området. Det faktum att utbildningshistoria vid universitetet ofta föll mellan de etablerade disciplinerna gjorde att det saknades en naturlig kanal för denna forskning, vilket medförde att många utbildningshistoriska avhandlingar aldrig blev recenserade (Richardson 1988).

Tillkomsten av serien *Utbildningshistoria* kan därmed ses som ytterligare ett steg i akademiseringen av föreningens utgivning. Richardson framhåller i detta sammanhang också vikten av att utgivningen speglar ämnesområdets mång- och tvärvetenskapliga karaktär genom att företrädare för olika discipliner ges plats. I övrigt betonas även värdet av att ge utrymme åt nya impulser, och då inte minst internationella influenser, så länge det rör sig om forskning av god kvalitet.

Den kanske mest intressanta av dessa årsböcker var *Utbildningshistoria* 1992 som med anledning av 150-årsjubileet av 1842 års folkskolestadga

behandlade såväl stadgans bakgrund och tillkomst som dess innebörd och betydelse. Det som gör verket särskilt intresseväckande är framför allt att det rymde olika tolkningar av vår första folkskolestadga och på så sätt visade på tydliga konfliktlinjer i svensk utbildningshistorisk forskning (Johansson & Nordström 1993).

År 1998 efterträddes Gunnar Richardson av Solveig Paulsson som är föreningens nuvarande ordförande. Detta var inte bara föreningens förste kvinnliga ordförande, utan valet visade också att man inte nödvändigtvis behövde vara professor för att få leda Föreningen för svensk undervisningshistorias arbete in i 2000-talet. Paulsson hade dock andra meriter, då hon utöver en lång lärargärning även varit ordförande i Sveriges lärarförbund och sedermera vice ordförande i såväl Lärarförbundet som TCO.

I början av 2000-talet skedde ytterligare förändringar av Föreningen för svensk undervisningshistorias verksamhet genom grundandet av tidskriften *Vägval i skolans historia* under redaktion av Sven-Åke Johansson, med bakgrund som bland annat huvudsekreterare i SIA-utredningen och skoldirektör i Stockholm. Syftet med denna tidskrift var att i kortare artiklar belysa kritiska vägval i skolans historia för att på så sätt ge ökad kunskap om skolans utveckling.

Till skillnad från årsböckerna vände sig *Vägval i skolans historia* särskilt till skolledare och lärare med syfte att ge underlag för läsarnas egna ställningstaganden (Johansson 2001). Genom framför allt Johanssons idoga arbete innebar detta nytillskott även att utgivningen breddades genom bland annat bidrag från centrala aktörer i skolvärlden. Detta märks inte minst i det dubbelnummer som gavs ut 2004, där en rad politiker, däribland fem före detta ministrar, gav sin bild av ett antal vägval i den svenska skolans historia.

FÖRENINGEN FÖR SVENSK UNDERVISNINGSHISTORIA IDAG OCH INFÖR 2010-TALET

Som synes har Föreningen för svensk undervisningshistorias verksamhet utvecklats en hel del under dess 90-åriga tillvaro. Utöver utgivning inom ramen för Årsböcker i svensk undervisningshistoria och *Vägval i skolans historia* har föreningen under senare år också arrangerat en rad konferenser och symposier i samarbete med Stiftelsen Sveriges allmänna folkskolläraryrke samt Sällskapet för folkundervisningens befrämjande. Sedan 2006 har föreningen även en egen webbplats⁸.

Intressant nog har denna utveckling emellertid inte inneburit att föreningen och dess utgivning helt och hållet ändrat karaktär, utan snarare har dess ursprungliga verksamhet successivt kompletterats med nya tillskott. På samma sätt som under Halls tid publiceras fortfarande källutgåvor av olika slag (t ex Bratt 2007) och även om någon ny volym av *Utbildningshistoria* inte givits ut sedan 2002 har det under senare publicerats flera antologier med vetenskapliga uppsatser (t ex Larsson A 2008, Larsson E 2010).

Genom den fortsatta utgivningen av *Vägval i skolans historia* och arrangerandet av konferenser och symposier, som rör historiska aspekter på aktuella skolfrågor idag, visar föreningen också att den inte bara vänder sig till

företrädare för den akademiska forskningen. Som nuvarande vägvalsredaktören och tidigare kanslirådet Bertil Bucht uttrycker det i sin exposé över de första åtta årens sammanlagt 150 artiklar syftar denna del av föreningens verksamhet till att ge bränsle åt den »alltid livliga skoldebatten» (Bucht 2009). Förhoppningsvis kan föreningen också fortsätta att utvecklas genom nya tillskott. Ett möjligt sådant vore en digitalisering av årsböckernas i syfte att göra de utgivna källskrifterna tillgängliga för mer systematiska studier.

NOTER

1. Beskrivningarna av Halls karriär bygger framför allt på Wiberg (1960) Kaleen (1967) och Richardsson (1996).
2. För en utförlig bibliografi se Carlberg (1946).
3. Till de för vår tid mer besvärande sidorna av Halls hemställen hör utan tvekan det faktum att Hall förutom den rent undervisningshistoriska betydelsen av förslaget även framhöll att insamlingen av undervisningshistoriskt material kunde komma den rasbiologiska forskningen till gagn. Nämnas kan också att bland bilagorna återfinns ett intyg av Herman Lundborg, docent (sedermera professor) i rasbiologi och medicinsk ärftlighetsforskning. I intyget framhålls att: »Den uppsamling av skolar-kivalier, som i lektor Rudolf Halls underdåniga hemställen föreslås, finner under-tecknad vara av den största betydelse även för den rasbiologiska forskningens vid-kommande» (Hall 1948 s 27).
4. Kungl. Maj:ts anslag om 5 000 kronor år 1930 skall jämföras med det årliga anslag om 14 000 som återfinns i Halls äskande från 1919 och de 30 000 som nämndes i Halls kalkyler 1930 (Hall 1948, Wiberg 1960).
5. Efter 1983 har endast ytterligare fyra avhandlingar publicerats i Årsböcker i svensk undervisningshistoria. Den senaste gavs ut 1993 (Nordström 1996).
6. Ett uttryck för strävan att koppla FSUH närmare universitetet märks också på omslaget till 1980 års jubileumsskrift, där Uppsala universitets sigill placerats på omslagets framsida (Föreningen för svensk undervisningshistoria 1980).
7. De händelser som ledde fram till avsättandet av styrelsen i samband med 1983 års årsmöte är förvisso långt mer komplicerade än vad som här anförts. De förtjänar därför att ges en mer grundlig genomlysning i en egen artikel.
8. <http://www.undervisningshistoria.se>

LITTERATUR

- Bang, N. 1911: *Uppfostrans och skolans historia*. Stockholm: Norstedt.
- Bang, N. & Hall, B.R. 1946: *Uppfostrans och skolans historia*. Stockholm: Svenska bokförlaget.
- Bratt, C. 2007: *Minnen och dokument. 12, Kadettminnen av överste Claës Bratt: redigerade och kommenterade av Esbjörn Larsson*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 207) Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Bucht, B. 2009: Åtta år och 150 artiklar av *Vägval*. *Vägval i skolans historia*, 1/ 2009, 2.
- Butterfield, H. 1931: *The Whig interpretation of history*. London: G. Bell and sons.
- Carlberg, C.J. 1946: Bidrag till bibliografi över B. Rud. Halls tryckta skrifter. I N. Lundqvist, P. Norberg, & A. Wiberg (red): *Festskrift tillägnad B. Rud. Hall den 14 november 1946: studier och uppsatser överräckta på sjuttioårsdagen av vänner och lärjungar*. Nässjö: Nässjö-Tryckeriet.

- Dahlgren, R. 1996: Bror Rudolf Hall. I *Utbildningshistoria*, 1996. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 182) Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Ekman, E. 1960: *Diakonala insatser i svensk socialpedagogik åren 1852–1904 i belysning av den allmänna utvecklingen på området*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 101) Stockholm: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Föreningen för svensk undervisningshistoria 1980: *Framåt och uppåt: Föreningen för svensk undervisningshistoria 60 år 1920–1980*. Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Föreningen för svensk undervisningshistoria 2004: *Vägval i skolans historia*, 3/4/2004, 2–32.
- Hall, B.R. 1911: *Johannes Rudbeckius (Ner): en historisk-pedagogisk studie: 1*. Stockholm: Norstedt.
- Hall, B.R. (red) 1912: *Valda aktstycken till svenska undervisningsväsendets historia*. Stockholm: Norstedt.
- Hall, B.R. 1930: Upprop till sammanslutningarna av student-, nations- och seminariekamrater, lärare osv. *Svensk läraretidning*, 49(22), 532.
- Hall, B.R. 1948: *Undervisningshistoriska önskemål: räddnings-, upptecknings-, forsknings- och undervisningsuppgifter*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 75) Stockholm: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Johansson, E. & Nordström, S.G. (red) 1993: *Utbildningshistoria 1992*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 170). Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Johansson, S-Å. 2001: Redaktionen anmälan. *Vägval i skolans historia*, 1/2001, 2.
- Kaleen, G. 1967: Hall, Bror Rudolf. I *Svenskt biografiskt lexikon*, 17. Stockholm: SBL.
- Larsson, A. (red) 2010: *Fostran i skola och utbildning: historiska perspektiv*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 212) Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Larsson, E. (red) 2008: *Ny utbildningshistorisk forskning: tio bidrag från Nationella forskarskolan i utbildningshistoria*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 209) Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Larsson, E. 2010: On the use and abuse of history of education: different uses of educational history in Sweden. I J.E. Larsen (red): *Politics, knowledge and the history of education*. Münster: LIT-Verlag. (under utgivning)
- Lundqvist, N. (red) 1946: *Festskrift tillägnad B. Rud. Hall den 14 november 1946: studier och uppsatser överräckta på sjuttioårsdagen av vänner och lärjungar*. Nässjö: Nässjö-Tryckeriet.
- Nietzsche, F. 1998: *Om historiens nytta och skada: en otidsenlig betraktelse*. Stockholm: Rabén Prisma.
- Nordin, T. 1980: Föreningens historia 1920–1980. I *Framåt och uppåt: Föreningen för svensk undervisningshistoria 60 år 1920–1980*. Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Nordström, S.G. 1996: ÅSU-serien under 75 år – ämnesprofil, finansiering och produktionsformer. I *Årsböcker i svensk undervisningshistoria under 75 år*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 183). Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Pederby, H. 1960: B. Rud. Hall – sådan vi minns honom. I *Föreningen för svensk undervisningshistoria 40 år: 1920–1960*. Stockholm: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Richardson, G. 1988: Förord. I G. Richardson (red): *Utbildningshistoria*. 1988. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 162). Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.

- Richardson, G. 1996: ÅSU-seriens tillkomst. I *Årsböcker i svensk undervisningshistoria under 75 år*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 183) Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Sjöstrand, W. 1980: Att se framåt och uppåt. I *Framåt och uppåt: Föreningen för svensk undervisningshistoria 60 år 1920–1980*. Uppsala: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Svensson, S. 2004: Förbundsordföranden som aldrig blev pamp. *Lärarnas tidning*, 7/2004, 22–23.
- Wiberg, A. 1950: *Carl Ulric Broocman: bidrag till en biografi*. (Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 77/78). Stockholm: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
- Wiberg, A. 1960: Föreningen under 40 år. I *Föreningen för svensk undervisningshistoria 40 år: 1920–1960*. Stockholm: Föreningen för svensk undervisningshistoria.